

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Taburceanu Grigore XXXXX, născut la XXXXX, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.03.2017 – 15.06.2017 (prima instanță);
2. 10.07.2017 – 02.11.2017 (instanța de apel);
3. 04.01.2018 – 20.03.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/ din 15 iunie 2017, Taburceanu Grigore a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Taburceanu Grigore, la 7 octombrie 2016, în jurul orelor 21:30 min., aflându-se pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxx, urmărind scopul vătămării integrității corporale și a sănătății lui XXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului infracțional, în urma unui conflict iscat spontan, intenționat, i-a aplicat XXXXX o lovitură în regiunea abdomenului cu un cuțit de bucătărie, după care a părăsit locul săvârșirii infracțiunii. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 3114/D din 27.10.2016, lui xxxxx i-a fost cauzat traumatism abdominal penetrant manifestat prin plagă tăiată penetrantă a peretelui abdominal interior, leziune de ficat și a vezicii biliare care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

Analizând probele examinate în cadrul ședinței de judecată, prima instanță a considerat că în ședința de judecată nu și-a găsit confirmare învinuirea adusă inculpatului în baza art. 151 alin. (2) lit. b) Cod Penal, și a reîncadrat acțiunile lui Taburceanu Grigore în art. 151 alin. (1) Cod Penal, deoarece la momentul comiterii infracțiunii inculpatul nu cunoștea cu certitudine și cu bună știință că partea vătămată XXXXX este minor.

Astfel, prima instanță a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod Penal - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpat, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat invocând că, prima instanță a aplicat în mod eronat norma materială, învinuirea adusă fiind bazată doar pe declarațiile părții vătămate date la faza incipientă a urmăririi penale, care au fost neconsecvente și care nu au fost susținute în ședința de judecată în instanță, careva probe obiective ale faptului că inculpatul a comis infracțiunea de către acuzare nu au fost depistate, mai mult ca atât, arma cu care s-a comis infracțiunea nu a fost depistată. Mai indică că, nu s-a eschivat de la organele de drept, a explicat ce acțiuni a comis, explicații care coroborează cu celelalte probe, cum sunt declarațiile părții vătămate, a martorilor, examinate în ședința de judecată și care demonstrează nevinovăția acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, a fost admis apelul inculpatului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Taburceanu Grigore recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, stabilindu-i termen de probațiune de 3 ani.

În rest dispozițiile sentinței s-au menținut.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că la emiterea sentinței, prima instanță corect a recalificat acțiunile comise de către inculpat de la art. 151 alin. (2) lit. b) Cod penal la art. 151 alin. (1) Cod penal, or, în ședința de judecată nu și-a găsit confirmarea semnelor calificative vătămare intenționată gravă săvârșită „cu bună știință asupra unui minor”.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, însă nu a individualizat corect pedeapsa, indicând că scopul pedepsei penale nu este ca, aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin

excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a reținut că inculpatul nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost judecat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv la locul de trai, este căsătorit și are un copil minor la întreținere, cât și lipsa circumstanțelor agravante.

Instanța de apel, ținând cont de circumstanțele stabilite, a considerat că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge fără izolarea lui de societate, fiind posibil de a stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 3 ani, dând posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, nesăvârșind o nouă infracțiune, ne stabilind vreun impediment de ordin legal, care nu ar permite instanței să dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu trebuie privită ca fiind o soluție de achitare pentru inculpat.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, indicând temeiurile de recurs din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu menținerea sentinței invocând:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel a admis erori de drept privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or, inculpatul nu și-a recunoscut vina, a comis o infracțiune gravă;

- pronunțând o decizie de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane;

- instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii pedepsei cu aplicarea art. 90 Cod penal, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală;

- instanța este obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal, în situația în care inculpatul nu a recunoscut vina, a comis o infracțiune gravă;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal;

- concursul de circumstanțe stabilite în privința inculpatului denotă faptul că față de inculpat, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, urmează a fi aplicată sancțiunea penală, sub formă de închisoare așa cum în ședința de judecată s-a constatat că, scopul pedepsei penale poate fi atins doar cu izolarea de societate a inculpatului, acestea fiind corespunzătoare faptelor comise.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial decizia atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit mai menționează că recurentul, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, și anume cazurile când *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”* și *„s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal lărgit notează că, din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat obiectiv prin prisma art.

101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe și a instanței de apel, descrise în sentință (f.d. 48 – 50, vol. II) și în decizie (f.d. 112 – 114 v.II), corect au adoptat soluția de condamnare a lui Taburceanu Grigore, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal - „vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață”.

Însă, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel greșit a casat sentința în latura pedepsei cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care inculpatului Codru Gheorghe recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, fiindu-i stabilit un termen de probațiune de 3 ani.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit concluzionează că, la argumentarea soluției, instanța de apel a motivat doar prin faptul că *„instanța de apel nu a stabilit vreun impediment de ordin legal, care nu ar permite instanței de fond să dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei, Colegiul penal reține că ultimul nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost judecat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv la locul de trai, este căsătorit, are un copil minor la întreținere și lipsa circumstanțelor agravante”*, astfel considerând că corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal lărgit a conchis că instanța de apel nu a indicat circumstanțele care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor constatate: inculpatul nu și-a recunoscut vina, anterior nu a fost judecat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv la locul de trai, este căsătorit, are un copil minor la întreținere și lipsa circumstanțelor agravante, fără a aprecia la modul cuvenit pericolul social al infracțiunii comise și faptul că nu sunt nici circumstanțe atenuante, inculpatul nu și-a recunoscut vina, deci nu a realizat acțiunile săvârșite, astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a emis o decizie corectă stabilind minimul pedepsei – 5 ani închisoare, dar eronată și nemotivată în partea ce ține de aplicarea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, căci aceleași motive pentru a aplica minimul pedepsei și art. 90 Cod penal nu pot fi acceptate.

La fel, Colegiul penal lărgit a indicat că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții proporționale cu gravitatea infracțiunii și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, mai mult, pedeapsa este echitabilă când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat cât și de alte persoane, or, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este

suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal lărgit a constatat că inculpatului urmează ai fi stabilită o pedeapsă minimă privativă de libertate, or, doar astfel pedeapsa își v-a atinge scopul, dar cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

8. În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și cu pronunțarea unei hotărâri noi, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în speța dată, confirmându-se temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-a aplicat de instanța de apel greșit neexecutarea pedepsei aplicate, prin ce nu se vor atinge scopurile pedepsei penale în speța dată.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017 în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în cauza penală privindu-l pe Taburceanu Grigore Ion, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre.

Taburceanu Grigore XXXXX se consideră condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Executarea pedepsei se va calcula din momentul reținerii cu includerea în acest termen a arestului preventiv din 09.01.2017 ora 13:30 până la 02 noiembrie 2017.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la **06 aprilie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie